

Omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2021-01-11

Diarienummer:
OSN-2021-00006

Handläggare:
Rikard Sörell

Åtgärder ekonomi i balans 2021

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** utreda avgifter för hjälpmedel,
2. **att** uppdra till förvaltningen att genomlysna nämndens öppna förebyggande insatser i syfte att utreda vilka ekonomiska åtgärder som eventuellt kan göras inom området,
3. **att** uppdra till förvaltningen att ta fram förslag på riktlinjer för insatser enligt socialtjänstlagen, och
4. **att** ge förvaltningen i uppdrag att genomlysna och utreda förslag på effektiviseringsåtgärder inom boende socialpsykiatri.

Ärendet

Inför 2020 identifierades ett effektiviseringsbehov på ca 60 mnkr för att nå en budget i balans. Nämnden har parallellt med pandemin som utbröt våren 2020 arbetat med de effektiviseringsåtgärder som har varit möjliga att genomföra under året och förväntas nå en budget i balans. Att nämnden når ett förväntas nå ett nollresultat förklaras främst av olika enstaka händelser varav fler är kopplade till pandemin. Sammanlagt så tilldelades nämnden över 20 mnkr i statliga engångsersättningar med anledning av Covid-19. Nämnden hade även en lägre kostnad för beviljade biståndsinsatser då flera brukare valde att avstå insatser och/eller att inte ansöka om insatser på grund av pandemi.

Nämnden har en fortsatt ansträngd ekonomi. Samtliga områden inom nämndens verksamheter behöver arbeta med effektiviseringsåtgärder även under 2021 och planering för detta pågår inom förvaltningen. Utöver de planerade effektiviseringsåtgärderna behöver nämnden vidta ytterligare åtgärder för att nå budget i balans. Nämndens åtgärder behöver ge en effektiviseringseffekt på cirka 17,8 mnkr.

Under första delen av 2021 beräknas volymerna inom vissa av nämndens verksamheter samt ansökan om bistånd vara fortsatt lägre än under tidigare år, vilket förvaltningen har tagit hänsyn till i budgetarbetet. I takt med att pandemin avtar så bedömer förvaltningen dock att volymerna för biståndsbeslut och nyttjande av insatser kommer återgå till tidigare omfattning/volym och med beräknad årlig volymökning. Om pandemin kommer innebära en ökning av biståndsinsatser framöver kan förvaltningen i dagsläget inte bedöma.

Nedan presenteras förslag på åtgärder och områden som förvaltningen föreslår att nämnden arbetar vidare i för att uppnå budget i balans.

Förslag från förvaltningen.

Förvaltningen föreslår att nämnden återupptar den påbörjade utredningen för avgifter för hjälpmedel. I Uppsala så finns det i dag skillnader beroende på vilken huvudman som tillhandahåller hjälpmedel där Region Uppsala tar avgift för detta. Fler kommuner har redan infört avgifter för hjälpmedel. Det finns även ett ökat utbud på hjälpmedel inom den ordinarie marknaden där den enskilde själv kan välja att köpa sitt hjälpmedel.

Övervägande verksamhet inom nämnden utgör lagstadgad verksamhet. Utöver de lagstadgade verksamheterna bedriver nämnden även vissa ej lagstadgade verksamheter. Förvaltningen föreslår att nämnden genomlyser nämndens öppna förebyggande insatser samt utreder eventuella effektiviseringar inom området. I utredningen ska även konsekvenser av framtagna förslag belysas.

Förvaltningen föreslår att nämnden inför riktlinjer för bedömning av biståndsinsatser enligt socialtjänstlagen. Socialtjänstlagen är en ramlag som ger kommunerna möjlighet att själva utforma och anpassa insatser utifrån kommunens behov. Fler kommuner har utarbetade riktlinjer för stöd vid handläggning och för att tydliggöra insatser och vilket behov de avser att tillgodose. Riktlinjer fungerar även som ett led att säkerställa en rättssäker biståndsbedömning.

Nämnden har fler och relativt små boendeenheter inom socialpsykiatri enligt socialtjänstlagen och till synes högre kostnader i jämförelse med jämförbara kommuner. Förvaltningen föreslår att nämnden gör en genomlysning för att se över boende inom socialpsykiatri för att utreda om och vilka effektiviseringsåtgärder som kan vidtas inom området. Utredningen ska omfatta en genomlysning av hela verksamhetsområdet vilket inkluderar både nämndens egenregi-boenden samt boendeplatser i extern regi.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna kommer de föreslagna utredningarna leda fram till och ambitionen är att uppnå effektiviseringar motsvarande 17,8 mnkr.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse den 11 januari 2021

Omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör